◆ چهارشنبه ۸ مرداد ۱۴۰۴ ◆ شماره ۲۰۱۱ ◆ سال هشتم ◆ ۵ صفر ۲۰۲۵ ◆ ۳۰ جولای ۲۰۲۵ ◆ ۸ صفحه ◆ ۱۰۰۰۰ تومان

اتحاد ملت

روزنامه صبح ایران

چگونه سران اتحادیه اروپا به خواسته‌های ترامپ تن دادند؟

اروپا در دام آمریکا

صفحه ۷

واکنش مثبت مجلس به حذف چهار صفر از پول ملی

تغییرات جدید در نظام پولی کشور

صفحه ۵

اولین جایگزین ناتو شکل می‌گیرد؟

یکه‌تازی ایران در شانگهای

رسانه روسی با اشاره به اینکه ایران در نشست اخیر سازمان همکاری شانگهای، زمینه را برای تشکیل یک بلوک امنیتی اوراسیا چید، گزارش داد: نقشه جدید تهران، ایجاد یک نیروی جدید در برابر ناتو است.

شبکه روسی در گزارش خود با طرح این سوال که «چه می‌شود اگر بلوک امنیتی بعدی در جهان در بروکسل یا واشنگتن نباشد و به جای آن، در پکن و با حضور ایران بر سر میز باشد؟» خاطر نشان کرد: این دیگر یک سوال تئوریک نیست. ایران در نشست اخیر وزرای امور خارجه اعضای سازمان همکاری شانگهای در اواسط ژوئیه به وضوح این را مشخص کرد که تهران اکنون سازمان همکاری شانگهای را، نه تنها به عنوان یک مجمع منطقه‌ای، بلکه به عنوان یک وزنه تعادل بالقوه در برابر ناتو می‌بیند. ایران با انجام این کار، یک چرخش استراتژیک عمیق را به دور از یک سیستم منسوخ تحت سلطه غرب و به سمت یک نظم نوظهور اوراسیایی نشان داد.

این اجلاس به‌علاوه بر افزایش تاب‌آوری همکاری چندجانبه اوراسیایی در مواجهه با آشفتگی فزاینده جهانی تأکید کرد. «سرگئی لاوروف» وزیر امور خارجه روسیه که با «شی جین پینگ» رئیس جمهور چین دیدار کرد، جلسات دوجانبه‌ای را نیز با وزرای امور خارجه چین، پاکستان، هند و به ویژه ایران برگزار کرد. مذاکرات او با «سید عباس عراقچی» وزیر امور خارجه ایران بر راه‌حل‌های دیپلماتیک برای موضوع هسته‌ای متمرکز بود و بر تعمیق هماهنگی استراتژیک تأکید داشت.

شرح در صفحه ۸

چرا باید فرزندمان را زودتر به مدرسه بفرستیم؟

کودکان حبس در قفس آموزش و پرورش

صفحه ۳

بلاتکلیفی گازهای گم‌شده در اعماق اقیانوس

روش‌های قدیمی استخراج، ثروت ملی ایران را برباد می‌دهد

صفحه ۲

استعفای مدیرعامل استقلال؛ کودتای آبی در راه است؟

چالش‌های مدیریتی استقلال

صفحه ۸

سخن نخست

به‌قلم: سیدحسین میرافضلی

تاسیس سازمان بین المللی خلع سلاح هسته ای با محوریت ایران و کشورهای عربی اسلامی

سلاح های هسته ای تهدیدی بزرگ برای کل کره زمین و امنیت و سلامت بشر است.

سلاح های هسته ای می توانند کره زمین را از مسیر طبیعی خود منحرف و به سمت نابودی سوق دهند سلاح های هسته ای برای ده ها سال بخش گسترده ای از زمین ها و حیات محل انفجار را برای بشر و سایر موجودات غیر قابل سکونت می کنند و اثرات مخرب و انواع معلولیت ها و بیماری های ناشی از آن تا چند نسل تداوم خواهد یافت.

با سلاح های هسته ای کره زمین نا ایمن و ترسناک خواهد بود

ادامه در صفحه ۲

اخبار

توضیحات وکیل خانواده الهه حسین نژاد از آنچه در دادگاه گذشت

وکیل پرونده مرحوم الهه حسین‌نژاد درباره صدور حکم برای متهم پس از برگزاری جلسه دادگاه گفت: اگر ادله‌ای از سوی وکیل طرف مقابل یا ما ارائه می‌شد، قطعاً دادگاه به جلسه دوم ختم می‌شد. اما قاضی در پایان جلسه به متهم تفهیم کرد که آخرین دفاع خود را ارائه بدهد، بنابراین بر اساس تشریفات قضایی، رای صادر خواهد شد.

امیرحافظ سلیمانی وکیل پرونده قتل مرحومه الهه حسین‌نژاد در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا، درباره اولین جلسه دادگاه که روز گذشته برگزار شد، گفت: ادله این پرونده تکمیل بود و ایشان (متهم) هم اقرار صریح داشتند. متهم در آغاز جلسه با حالتی اشک‌آلود و گریه‌کنان مقابل میز قاضی ایستاد و اعلام کرد که باید من را اعدام کنید. وی ادامه داد: سپس با بیان روایت‌هایی متناقض و حاشیه‌سازی، به توضیحاتی پرداخت؛ از جمله اینکه من در آن روز آبسرد رفته بودم و لاستیک عوض کردم و حرف‌هایی می‌زد که می‌خواست جلسه را به حاشیه بکشاند. بعد هم ماجرای خود را شرح داد و در حضور ریاست محترم دادگاه به قتل اقرار کرد.

این وکیل دادگستری با اشاره به اظهارات قاتل گفت: رئیس شعبه آقای جواهری یکبار به قاتل گفت که شما چهار ضربه چاقو به مقتول زده‌اید اما اینجا چیز دیگری عنوان می‌کنید که متهم در ادامه گفت که یک ضربه به پهلو و چند ضربه به سینه مقتول وارد کرده است. سلیمانی تصریح کرد: با توجه به ادله‌ای که ارائه شده بود، از جمله بازسازی صحنه جرم و گزارش کارشناسی و تحقیقات پلیسی که ارائه شد، متهم سکوت کرد و پاسخی درخور ارائه نداد و تنها دفاعیه همکار ما یعنی وکیل متهم، این بود که او دارای تعادل روحی و روانی نبوده و مشکلات اعصاب و روان داشته است. وی ادامه داد: این در حالی است که پرونده شخصیت برای متهم در پزشکی قانونی تشکیل شده و در دو مرحله به سلامت ایشان رای داده‌اند. سلیمانی درباره صدور حکم برای متهم گفت: در جلسات دادگاه، اگر ادله‌ای از سوی وکیل طرف مقابل یا ما ارائه می‌شد، قطعاً به جلسه دوم ختم می‌شد، اما قاضی در پایان جلسه به متهم تفهیم کرد که آخرین دفاع خود را ارائه بدهد، بنابراین بر اساس تشریفات قضایی، رای صادر خواهد شد. وکیل خانواده مرحوم الهه حسین‌نژاد درباره پرداخت مابه التفاوت دیه برای قصاص قاتل گفت: از سال ۱۳۹۲ بر اساس فرمایش حضرت آقا در خصوص پرداخت دیه مابه التفاوت قصاص، این مبلغ باید از صندوق دولت پرداخت شود. سلیمانی تصریح کرد: درباره این پرونده نیز با توجه به اینکه قتل هم به صورت عمد بوده است پرداخت دیه از طریق صندوق دولت انجام می‌شود. وکیل اولیای دم با بیان اینکه این قتل در ماه حرام انجام شده است، گفت: متهم در طول جلسه، به‌طور مکرر گریه می‌کرد و در پاسخ به سوال قاضی درباره علت قتل می‌گفت چیزی برای گفتن ندارم. تناقضات بسیاری در صحبت‌های متهم وجود داشت.

وی افزود: قاتل مدعی بود که موکل من در طول مسیر ویس گوش می‌داده است اما من پرینت گرفتم و به دادسرا گفتم که موکل من تحت هیچ عنوان با تلفن صحبت نمی‌کرده است. حتی اگر هم موکل من با تلفن صحبت می‌کرد، باز هم به ایشان(قاتل) ربطی نداشت اما مدام می‌گفت آن زمان همسرم می‌آمد جلوی چشمهایم و این اتفاق افتاد و من عصبی بودم.

سلیمانی ادامه داد: من از متهم پرسیدم که وقتی شما به ایشان ضربه می‌زدید متوجه بودید که یک انسان در کنار شما نشسته است؟ او پاسخ می‌داد بله، پرسیدم که متوجه بودید که چند ضربه زده‌اید و پاسخ متهم مثبت بود.

وی افزود: از او پرسیده بودم که آیا موکل من با شما درگیر شده بود و ایشان پاسخ داده بود نه، از او خواستم تا تشریح کند که چه لباسی بر تن موکل من بوده است که متهم پاسخ داد او یک مانتو چهارخانه به تن و یک کتونی سفید پایش بود. سلیمانی گفت: من این سوالات را پرسیدم تا متوجه هوش و حواس او شوم. حتی از او پرسیدم که آیا به موادی اعتیاد دارد و شرب خمر داشته است که البته این سوالات را بازپرس هم از او کرده بود بعدا ادعا کرده بود که یک هفته قبل موادی مصرف کرده بود که این موضوع را پزشکی قانونی تایید نکرد.

یادداشت

به‌قلم: محمد محمودی

صیانت از پزشکیان!

دولت وفاق ملی باید در صف اول صیانت از رئیس دولت باشد و اصطلاحاً وزرا «ضربه گیر رئیس جمهور» باشند. امروز هم مجددا تاکید می کنم صیانت از پزشکیان، مهم ترین تکلیف رسانه ای دولت است که نیازمند یک نقشه راه رسانه ای روشن و الزام آور است.

۱- پزشکیان، رئیس جمهور «دولت جنگ» است، دولتی که از روز اول با جنگ، تشکیل شد و ادامه داده تا امروز. پزشکیان علاوه بر آنکه سکاندار دولت جنگ شد، بزرگترین ناترازی ها را هم به ارث برد. از ناترازی های سیاسی و اجتماعی گرفته تا اقتصادی و انرژی!. «هسته سخت» هم علنا از همان روز اول تشکیل دولت وفاق ملی تا امروز، کمر به شکست پزشکیان بسته اند و یقین بدانید اگر امکانش را داشتند تا حالا از دیوار پاستور هم بالا رفته بودند!. اینها را نوشتم تا فراموش نکنیم قبل از هر چیز باید به فکر صیانت از پزشکیان باشیم تا بتوانیم همین دریچه های کوچک امید به آینده را حفظ کنیم وگرنه باز هم در باتلاق ناامید سازی افراطی ها فرو خواهیم رفت!.

۲- از نگاه نگارنده تصویب دو فوریت بررسی لایحه «مقابله با محتوای خلاف واقع در فضای مجازی» در مجلس شورای اسلامی، یک اقدام ضد صیانت از پزشکیان بود. البته نه از سوی مجلس و نه از جانب حمله ها و تخریبها، بلکه از منظر ناکارآمدی رسانه ای دولت وفاق ملی که هنوز هم گویا بیشتر دوست دارند، رییس جمهور را هزینه خود کنند تا خود را هزینه پزشکیان!. چرا؟. چون مهم ترین سوالی که برای افکار عمومی در لایحه صیانت ۲ مطرح شد را هیچ صدای موثقی از درون دولت پاسخ نداد!. سوالی ساده ولی عمیق برای افکار عمومی، که آیا تبعات لایحه-قانون «مقابله با محتوای خلاف واقع در فضای مجازی» فقط شامل مردم خواهد شد یا تمام نهادهای حاکمیتی را هم در بر می گیرد؟!. جالب است که معاون پارلمانی رئیس جمهور، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزیر ارتباطات، سخنگوی دولت، رئیس شورای عالی اطلاع رسانی دولت، حلقه پر تعداد مشاوران رئیس جمهور و حتی دفتر رئیس جمهور، جملگی نتوانستند در مقابل این سوال اکثریت مردم، فقط همین تک جمله را جا بیندازند که «رئیس جمهور پزشکیان همانطور که درباره قانون عفاف و حجاب در «مقابل مردم» نایستاد، درباره لایحه مقابله با محتوای خلاف واقع در فضای مجازی هم اینکار را نخواهد کرد!». یا واقعاً وزیر دادگستری نمی توانست قبل از امضای مشترک لایحه با رئیس جمهور، نشستی با حقوقدانان، نخبگان و فعالان سیاسی می گذاشت و تاکید می کرد هدف رئیس جمهور پزشکیان، اتهام «خلاف واقع» بستن به مردم و رسانه ها نیست؟!. آیا نتیجه تمام این بی عملی ها این نشد که باز هم تمام هزینه ها به سمت پزشکیان برود؟!.

۳- من پارسال هم در یادداشتی با عنوان «موج رادیو دولت را تنظیم کنید»، نوشتم دولت وفاق ملی باید در صف اول صیانت از رئیس دولت باشد و اصطلاحاً وزرا «ضربه گیر رئیس جمهور» باشند. امروز هم مجددا تاکید می کنم صیانت از پزشکیان، مهم ترین تکلیف رسانه ای دولت است که نیازمند یک نقشه راه رسانه ای روشن و الزام آور است که یا امروز در دولت، وجود ندارد و یا اگر دارد، داوطلبِ اجرا ندارد!. نقشه راهی که هم تکلیف تبیین در آن روشن است و هم ضربه گیری برای رییس جمهور. هم منتقد درون دولت جایش معلوم است و هم رسانه های مبلغ دولتی. دولتمردان هم از معاون اول گرفته تا وزرا باید به نوبت و موضوعیت لازم، به این نقشه رسانه ای اضافه شوند و نقش خود را ایفا کنند تا موج رادیویی دولت کاملا تنظیم شده و با صدایی صاف و شفاف به گیرنده های استانی برسد و فراگیر شود.

۴- متاسفانه امروز زنجیره رسانه ای دولت وفاق ملی، در صیانت از پزشکیان برقرار نیست و موج رادیویی دولت هم از فرستنده، دچار اشکال فنی است!. به همین علت هم می بینید در مسائلی نظیر لایحه «مقابله با محتوای خلاف واقع در فضای مجازی» بعد از آنکه فضای کشور، متشنج و پزشکیان «سیبل» می شود، تازه بخش رسانه ای دولت بیدار می شود و معمولا هم به بیراهه می زند. موضوع آنجا نگران کننده تر می شود که اگر در بر همین پاشنه در دولت بچرخد، در بزنگاههای بسیار مهم تری، نظیر احتمال-هر چند بسیار ضعیف- دیدار ترامپ و پزشکیان در حاشیه اجلاس آینده سازمان ملل متحد، آیا اصلا می توان به صیانت رسانه ای از پزشکیان از درون دولت وفاق ملی امیدوار بود و یا همچون پروژه صیانت ۲، تنها کاری که نخواهند کرد، صیانت از پزشکیان خواهد بود؟!.

یادداشت

به‌قلم: محمدمهدی سیدناصری

تنگه هرمز جای مانور تندروها نیست! با آینده کودکان بازی نکنید

امروز، بیش از هر زمان، به همگرایی، عقلانیت و اجماع داخلی نیاز داریم. جریان‌های تندرو نباید با سوء استفاده از احساسات جریحه‌دار ملت، مسیر کشور را به سوی خطر ببرند. فردای ایران، فردای همه ماست، اما کودکان، تنها امید آن فردا هستند. با حقوق آنان بازی نکنیم.

در روزهای پس از حمله و تجاوز بی‌سابقه و غیرقانونی رژیم صهیونیستی به خاک ایران عزیزمان، افکار عمومی کشور، جامعه‌ی بین‌الملل، و به‌ویژه نهادهای ناظر حقوق بشر، با اضطراب در حال رصد پیامدهای امنیتی، سیاسی و انسانی این واقعه‌اند. در چنین شرایط حساسی، برخی جریان‌های تندرو در داخل کشور، با برجسته‌سازی شعارهای احساسی و خطمشی‌های تنش‌زا، بار دیگر ایده‌ی بستن تنگه‌ی هرمز را مطرح کرده‌اند؛ تهدیدی که در قالب جنگ روانی در برخی رسانه‌ها بازتاب یافته و می‌تواند آثار عمیقی نه‌فقط بر مناسبات منطقه‌ای، که بر حقوق بنیادین ملت ایران، به‌ویژه کودکان، برجای گذارد.

تنگه‌ی هرمز، به‌عنوان یکی از گلوگاه‌های حیاتی انرژی جهان، جایگاه حساسی در حقوق بین‌الملل دریاها دارد. طبق کنوانسیون ۱۹۸۲ حقوق دریاها، عبور و مرور بی‌ضرر و ترانزیت کشتی‌ها در تنگه‌هایی نظیر هرمز، یک حق بین‌المللی است و تهدید به مسدود کردن آن، در عرف بین‌الملل، اقدامی ناقض اصل آزادی کشتیرانی و حتی مصداق بالقوه‌ای از «استفاده از زور» تلقی می‌شود؛ که بر مبنای ماده‌ی ۲ منشور ملل متحد ممنوع است.

در این زمینه، کارشناسان حقوق بین‌الملل اتفاق‌نظر دارند که تهدید به بستن تنگه‌ها، اگرچه ممکن است از سوی برخی گروه‌های داخلی با هدف «افزایش قدرت چانه‌زنی» مطرح شود، اما در عرصه حقوقی و دیپلماتیک، نه‌تنها مشروعیت‌آفرین نیست، بلکه می‌تواند اجماع جهانی علیه کشور عزیزمان را تقویت کند. در واقع، چنین اظهاراتی – حتی اگر عملی نشوند – خوراک خبری و مشروعیت‌ساز برای کشورهای مداخله‌گر فراهم می‌کنند که در تلاش‌اند ایران را به عنوان تهدیدی برای صلح جهانی معرفی کنند.

از تنگه تا تنش؛ کودکان اولین قربانیان سناریوی خطرناک

در تحلیل آثار چنین تهدیداتی، نمی‌توان از پیامدهای انسانی آن، به‌ویژه بر کودکان غافل بود. کودکان ایرانی – که طبق ماده‌ی ۳ پیمان‌نامه حقوق کودک، باید منافع عالیه‌شان در اولویت تمامی اقدامات قرار گیرد – نه بازیگران صحنه سیاست، بلکه آیینه فردای ایران‌اند. افزایش تحریم‌ها، کاهش دسترسی به دارو و خدمات بهداشتی، اخلال در زنجیره‌های غذایی و به خطر افتادن ثبات اقتصادی، همه از پیامدهای غیرمستقیم افزایش تنش و تهدید به انسداد تنگه‌ی هرمز است. در واقع، حتی در غیاب جنگ رسمی، استمرار فضای تهدید و افزایش اصطکاک‌های نظامی و تجاری، می‌تواند حق بر بهداشت، آموزش، امنیت روانی، رفاه، و حتی بقا را برای کودکان به مخاطره اندازد.

سوءاستفاده سیاسی از فضای ملی‌گرایی پس از تجاوز اسرائیل

بدیهی است که جامعه ایرانی، در برابر حمله غیرقانونی و تجاوزگرانه اسرائیل، حق مشروع دفاع از خود را دارد؛ حقی که در ماده‌ی ۵۱ منشور ملل متحد نیز به رسمیت شناخته شده است. اما بهره‌برداری افراطی از این فضا، برای تسویه حساب‌های حزبی یا تحمیل سیاست‌های افراط‌گرایانه به جامعه، نه‌تنها سودمند نیست، بلکه خطرناک و مایه تضعیف انسجام داخلی است.

متأسفانه برخی محافل سیاسی، در چنین بزنگاه‌هایی تلاش می‌کنند منافع ملی را به گروگان اراده سیاسی خود درآورند. گفتمان بستن تنگه، بیش از آن‌که راهبردی برای تقویت مواضع ایران باشد، ابزاری برای تحریک افکار عمومی و تحت‌الشعاع قرار دادن ظرفیت‌های واقعی کشور در عرصه دیپلماسی است. این کنش‌ها، در بلندمدت، به تضعیف سرمایه اجتماعی، تخریب چهره حقوقی ایران در نظام بین‌الملل، و تهدید مستقیم نسل آینده ایران می‌انجامد.

همگرایی، نه تشدیدگری: نیاز امروز ایران

دولت‌ها در چنین شرایطی، باید هم‌زمان از استقلال سیاسی، حاکمیت ملی، و منافع کودک‌محور ملت دفاع کنند. در این راستا، اولویت با «کاهش تنش، گفت‌وگو، و حکمرانی مسئولانه» است. همان‌گونه که در اسناد بین‌المللی آمده، مسئولیت‌پذیری دولت‌ها در برابر کودکان، تنها محدود به اقدامات زمان صلح نیست؛ بلکه حتی در شرایط بحران و جنگ نیز، کودکان باید در اولویت حمایت قرار گیرند.

تهدید به بستن تنگه هرمز، علاوه بر پیامدهای حقوقی بین‌المللی، چالش‌های داخلی عظیمی را نیز در پی دارد. تشدید تحریم‌ها، تورم، اختلال در تجارت، مهاجرت مغزها، و افزایش اضطراب اجتماعی، از نخستین پیامدهای چنین تنش‌آفرینی‌هایی است. جامعه‌ای که کودک آن به جای یادگیری، در فضای ناامنی اقتصادی و روانی رشد یابد، آینده‌ای استوار نخواهد داشت.

نتیجه‌گیری؛ کودکان، شاخص مشروعیت سیاست‌گذاری ملی

دفاع از حقوق کودک، نه امری فانتزی یا احساسی، بلکه معیاری بنیادین برای ارزیابی عقلانیت سیاست‌گذاری ملی است. هرگاه سیاستی به قیمت تهدید سلامت یا آرامش کودکان تمام شود، آن سیاست، مشروعیت اخلاقی و حقوقی خود را از دست می‌دهد؛ حتی اگر پشت شعارهای بزرگ پنهان شود.

امروز، بیش از هر زمان، به همگرایی، عقلانیت و اجماع داخلی نیاز داریم. جریان‌های تندرو نباید با سوءاستفاده از احساسات جریحه‌دار ملت، مسیر کشور را به سوی خطر ببرند. فردای ایران، فردای همه ماست، اما کودکان، تنها امید آن فردا هستند. با حقوق آنان بازی نکنیم.